

Totto XXII -julkaisun esittely

6.9.2026

Arvoisat juhluvieraat!

Totto-julkaisujen taustan kuulumme äsken. –Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry päätti julkaista 75-vuotisjuhlan kunniaksi Totto XXII -kirjan. Tätä varten perustettiin syksyllä 2025 toimikunta, jonka puheenjohtajaksi nimettiin yhdistyksen puheenjohtaja Esko Lotvonen, muiksi jäseniksi Mari Ekman, Marketta Harju-Autti, Rainer Hiuspää, Outi Kähkönen, Esko Oikarinen, Kerttu Oikarinen ja Kaija Sälevä. – Toimituskunta aloitti työnsä; yhteensä se piti kymmenkunta kokousta.

Julkaisun aihepiireiksi hahmotettiin seuraavat:

- 1) Toton toiminta viime vuosina
- 2) Kotiseututyön historiaa
- 3) Yhteistyöverkostot
- 4) Muistokirjoitukset

Toimituskunta esittää lämpimät kiitokset 30 kirjoittajalle! Lämpimät kiitokset tervehdysten esittäjille, artikkeleiden kirjoittajille, sekä ulkopuolisille että omalle väelle. Lämpimät kiitokset kaikille haastateltaville! – Yhdistyksen taloustoimikunnalle lämpimät kiitokset rahoituksen hankkimisesta! Lämpimät kiitoksemme 20:lle kannatusilmoituksen antajalle!

Arvokasta kotiseututietoa olemme jälleen saaneet talteen: Yhdistyksen ja museon menneestä ja nykyisyydestä kertovat monet kuvitetut artikkelit: Emännistön työstä tulevat esille historia ja nykypäivä, monet tapahtumat, joihin tarjoilua tarvitaan. Tekstin luettuanne tiedätte, mikä on nyytittäjä. Vasaroiden kalkkeen voi melkein kuulla esimerkiksi katonkorjausten kuvista. Puikot kilisevät, kun Totto-vanttuiden ohjeet tulevat käyttöön. – Museoalueelle tuotiin 1960-luvulla Tapionkylästä neljä rakennusta: riihi, navetta, masiinihuone ja savusauna. Nyt voimme lukea niiden alkuperäisestä paikasta, Kantolan eli Taipaleen metsänvartijan tilasta. Valokuvattu menneisyys on keskeisesti mukana, kuten aikaisemmissakin Totto-julkaisuissa.

Suomen Kotiseutuliitto ja Totto ry ovat ikätovereita. Monenlaista on tapahtunut yhteisellä taipaleella, niin tänäänkin. – Kirjailija Annikki Setälä on palannut Pöykkölään, myös *Myllytontun tarinoiden* uusissa muodoissa. Luku *Tuhoutumaton Rovaniemi kuvataiteessa* tuo ennen julkaisemattomia näkökulmia kaikkien nähtäväksi.

Evakko aika ja paluu tuhottuun Rovaniemeen on tuotu luettavaksi. Vielä on joukossamme sellaisia, jotka noitakin aikoja muistavat, paikalla heistä on Veikko Näsänen. - Millaista elämää vietti jälleenrakennusaikana *Tyttö torin laidalta?*

Katajarannan punaisen tuvan historiaa on selvitetty dendrokronologisen tutkimuksen keinoin. - Yhteistyöverkoston osuudessa on esillä hanke *Museoympäristön luontoarvot*. Sen artikkeleissa kuvataan museoalueen luonnon kasvillisuutta ja sen hoitoa.

Muistokirjoituksissa osoitamme kiitollisuutemme ja kunnioituksemme kahdelle kotiseututyölle omistautuneelle.

Totto XXII -julkaisun graafinen suunnittelu on Ulla Eton käsialaa, nyt jo neljännessä Totto-julkaisussa. Taittotyön on ansiokkaasti tehnyt tällä kertaa Mainospalvelu Maippi. Tästä sydämelliset kiitokset! – Painatuksen on hoitanut Pohjolan Painotuote, jonka kanssa yhteistyömme on jatkunut säännöllisesti Totto XV:stä eli vuodesta 1989 lähtien. Lämpimät kiitoksemme tästä!

Luettavaksenne on tarjolla 176 sivua, ensimmäistä kertaa värikuvien sävyttämää tekstiä!

Totto ry ja sen julkaisutoimikunta toivottavat kaikille antoisia lukuhetkiä!

Marketta Harju-Autti
Totto XXII:n julkaisutoimikunnan jäsen